

DE ADVIEZEN VAN DE JEUGDWEELZINSRAAD

TERUGKOPPELING

Feedback opdrachtgever op infographic:

- **Wat is je eerste indruk van de infographic?**
Mooi en compleet overzicht van de bijeenkomst. Ik mis geen onderdelen en zie ook geen verbeterpunten.
- **Welke adviezen bevestigen aannames?**
Je weet dat er lange wachttijden zijn, maar als de jongeren er zelf over vertellen wordt het toch meer tastbaar.
- **Welke onderdelen waren nieuw?**
De zorg in coronatijd is een nieuw onderwerp. Fijn om de ervaringen en ideeën daarbij te horen.
- **Welke onderdelen ga je toepassen in jouw beleid/project?**
De uitkomsten nemen wij mee in onze rapportages.
- **Wat gaan jongeren merken van deze aanpassingen in hun leefwereld?**
Onze monitor geeft de gemeente een inzicht hoe het ervoor staat met de beleidsdoelen rondom de Koers Samen met de Jeugd. De uitkomsten uit deze avond nemen we mee in de monitor. Het is vervolgens aan de gemeenten om te kijken wat ze hiermee willen doen.
- **Welke onderdelen ga je niet toepassen, en waarom niet?**
Alle input die de jongeren hebben gegeven is voor ons waardevol.
- **Hoe heb je JWR ervaren? Wat blijft je bij?**
Een hele fijne bijeenkomst waarin de jongeren ons een inkijkje hebben gegeven in de zorg die zij ontvangen hebben en wat ze daarin tegen zijn gekomen. Juist de verhalen van deze jongeren zijn heel erg belangrijk.
- **Welke tip heb je nog voor de JWR en haar werkwijze?**
Geen tips, alleen complimenten. Leuk dat er een deelnemer uit de JWR mee dacht met het programma.
- **Zou je de JWR aanraden aan een collega?**
Zeker! Wij hebben deze avond als heel waardevol gezien en als we weer een keer een geschikt onderwerp hebben komen we graag terug.

WAT IS JWR?

De Jeugdweelzinsraad (JWR) is een regionaal panel met jongeren tussen de 16 en 27 jaar die ervaring hebben met jeugdhulp. De ervaringen bestaan uit unieke en persoonlijke belevingen die niet overdraagbaar zijn. Wanneer deze met anderen worden gedeeld en in een breder perspectief worden geplaatst, ontstaat ervaringskennis. Vanuit deze kennis laat de JWR haar stem horen via gevraagd en ongevraagd advies op actuele onderwerpen die spelen in de beleidsontwikkeling rondom jeugd(hulp). Met als doel: bijdragen aan betere jeugdhulp in de regio Hart van Brabant!

In de Jeugdweelzinsraad zijn verschillende jeugdhulp ervaringen vertegenwoordigd, zoals ervaring met gescheiden ouders, huiselijk geweld, uithuisplaatsing, pleeggezinnen, woongroepen, gezinshuizen, mentale problemen en verslaving.

WAT IS HET THEMA?

Sinds de invoering van de nieuwe Jeugdwet op 1 januari 2015 vormen de negen regiogemeenten van Hart van Brabant (Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk) gezamenlijk het beleid met betrekking tot jeugdhulp. De ambitie om kinderen en jongeren veilig, gezond en gelukkig te laten opgroeien staat beschreven in de regionale koers Samen met de Jeugd.

GGD Hart voor Brabant voert een monitor uit om de beleidsdoelen van de koers te evalueren. Deze wordt uitgevoerd door middel van kwantitatief onderzoek (data) en kwalitatief onderzoek (interviews-ervaringsverhalen).

Op maandag 12 juli 2021 vroegen GGD-onderzoekers de JWR om, in het kader van de monitor, ervaringen te delen en tips te geven over de zorg die zij hebben ontvangen. De GGD was benieuwd naar de eventuele wachttijden waar zij mee te maken kregen en welke invloed corona op de zorg en wachttijden had. In deze facsheet lees je er alles over!

Vraag 1

Stellingen

Aan de jongeren zijn drie stellingen voorgelegd:

1. Ik werd serieus genomen en mocht tijdens mijn hulpverleningstraject zelf meebeslissen in de keuze van mijn jeugdhulpverlener.
2. Toen ik om hulp vroeg mocht ik tijdens mijn hulpverleningstraject zelf meebeslissen in de keuze van het soort/type hulpverlening dat ik ontving.
3. Ik had een vaste hulpverlener die overzicht hield en bij wie ik terecht kon met vragen, dit gedurende mijn behandeling.

En wat was hun reactie?

- "Ik had een goede band met mijn hulpverlener. Ze stelde mij altijd de vraag: "Wat wil jij?" En vanuit daar keken we verder. Ik mocht zelf mijn keuzes maken!" Het is niet vanzelfsprekend dat jongeren serieus worden genomen gedurende het hulpverleningstraject. Zorg ervoor dat de stem van de jongeren centraal staat.
- "Ik werd bijna 18, maar mocht niet zelf beslissen. Ik voelde mij net een gevangene." De grootste groep van de jongeren had niet het gevoel dat zij invloed hadden op de hulpverlening. Indien gekozen wordt voor een ander type hulpverlening, leg dan duidelijk uit hoe deze keuze tot stand is gekomen.
- "Mijn begeleider had alleen contact met mijn ouders." De meeste jongeren hadden een vaste begeleider, alleen spraken zij deze persoon zelden. Praat niet over jongeren, maar **met** jongeren.

Vraag 2

Wat vonden jongeren van de wachttijd, voordat zij hulp ontvingen?

Hoe gaan jongeren om met de wachttijd?

Jongeren proberen er over het algemeen alles aan te doen om de wachttijd te verkorten. Zo gaf een jongere aan haar klachten uit te vergroten tijdens gesprekken, zodat ze eerder aan de beurt kwam. Anderen schakelden de hulp in van vrienden en familie om eerder op gesprek te kunnen komen. De lange wachttijden ervaren jongeren als frustrerend. Ook hebben ze niet altijd het gevoel serieus genomen te worden.

"Iedere dag dat je moet wachten wanneer je slecht in je vel zit, is 1 dag teveel."

Het is niet vanzelfsprekend dat jongeren mee mogen bepalen door welke zorgverlener zij behandeld worden. Vaak wordt er gekeken bij welke zorgverlener nog ruimte is op de wachtlijst.

"Ik had een wachttijd van vijf maanden, maar dat was bij 1 op de 6 zorgaanbieders die überhaupt plek had op de wachtlijst."

Bij de meerderheid zorgt de lange wachttijd voor wanhoop. Jongeren wachten, maar weten niet voor hoelang en wat het plan daarna is. Die onduidelijkheid blijkt heel erg vervelend. Een enkeling kreeg tijdens de wachttijd al wat begeleiding. Hierdoor kon diegene al nadenken over de toekomstige behandeling.

Waar hebben jongeren behoefte aan tijdens de wachttijd?

- **Contact houden vanuit organisatie:** "Toen ik op de wachtlijst stond, nam een medewerker iedere maand contact met mij op en vroeg hoe het met mij ging. Ze stelde mij gerust." Plan alvast een kennismaking voor de wachttijd begint. Bel tussentijds kort hoe het gaat en of de jongere het nog redt. Dan voelt de jongere zich geen nummer op de wachtlijst.
- **Duidelijkheid bieden:** "Ik vind het belangrijk om te weten waar ik aan toe ben, anders voel ik mij niet serieus genomen." Geef als professional aan de voorkant duidelijk aan wat de jongeren kan verwachten.
- **Steun uit de omgeving:** "Toen ik aan het wachten was vond ik het fijn om mijn hart te luchten." Contact met familieleden en vrienden geeft jongeren een boost om de wachttijd door te komen. Het wijkteam of de zorgorganisatie vraagt ook na of jongeren deze steun kunnen vinden in hun omgeving. Zo niet, dan ondersteunt het wijkteam of een zorgorganisatie in het vinden van een alternatief luisterend oor/steun.
- **Zorg voor afleiding:** "Tijdens mijn wachttijd ben ik begonnen met vrijwilligers werk." Door bezig te zijn met andere activiteiten hebben veel jongeren niet het gevoel de hele dag met hun problemen bezig te zijn.

Wat kon beter tijdens de wachttijd?

- **Lange wachttijden verkorten.** "Maak van wachttijd, voorbereidingstijd. Zodat jongeren zich kunnen voorbereiden op de zorg die zij zullen krijgen."
- **Luister naar diegene die hulp nodig heeft.**
- **Geef een terugkoppeling na de doorverwijzing.** "Toen ik contact had opgenomen met de huisarts, hoorde ik vervolgens niet meer ófen wanneer ik bij de psycholoog terecht kon."
- **Creëer duidelijkheid over de wachttijd.** Neem de omgeving mee in de wachttijden, zodat er geen onbegrip vanuit de jongere richting de zorgvrager komt. "Maak duidelijk afspraken met mij en luister naar wat ik te zeggen heb."

Welke suggesties hebben de jongeren voor tijdens de wachttijd?

- Attendeer op de EVIE-App.
- Zoek een luisterend oor in omgeving / zorg voor afleiding door bijv. vrijwilligerswerk te doen.
- Contact met vaste contactpersoon / toekomstige zorgverlener.
- Voorbereidende opdrachten (inzicht krijgen in problematiek).
- Zelfhulp online die je nadien kunt koppelen aan je behandelplan.
- Wachtgroep met begeleiding (niet voor iedereen geschikt).

Tip: bekijk ook eens 'Infographic JWR #2 - Wachttijden'

Vraag 3

Wat vinden jongeren van de zorg in de coronatijd?

Aan het begin van de coronacrisis was er weinig mogelijk en waren het vooral online gesprekken. Deze werkten voor veel jongeren niet, o.a. door:

- **Binding met zorgverlener.** "Online miste ik de interactie met mijn psycholoog."
- **Minder vertellen aan zorgverlener.** "Ik vertelde online niet alles aan mijn behandelaar. Toen ze mij weer offline zag, kwam ze erachter dat het heel slecht met mij ging."
- **Gebrek aan privacy.** "Ik deelde minder met mijn zorgverlener, omdat ik niet wilde dat mijn huisgenoten zaken meekregen."
- **Ontbreken van technische faciliteiten.** "Goede Wifi is niet vanzelfsprekend. Het online programma kon ik niet draaien op mijn laptop." Later kwamen hier wel meer andere mogelijkheden, zoals wandeltherapie of gewoon fysieke therapie bij.

Welke tips hebben jongeren voor zorg in de coronatijd?

- **Wees flexibel als organisatie.** "Het programma werkte niet op mijn laptop, maar MS teams/Zoom was wel mogelijk geweest."
- **Denk meer out of the box, er is meer mogelijk.** "Mijn huidige behandelaar heeft meer 'schijt' aan de regels. Hij probeert echt buiten de kaders te denken door gesprekken te laten plaatsvinden in zijn praktijk."

'Het feit dat je niet de enige bent of niet alleen staat geeft hoop en kracht voor de toekomst. Samen sta je sterk en samen kunnen wij ook veel betekenen voor de jeugd van nu.'

CONTACT

Ook een vraag voor de Jeugdweelzinsraad?
www.samenmetdejeugd.nl